11. 4. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Průmyslový vzor

Průmyslový vzor, (§36 ZV) je vnější úprava výrobku, která je nová a průmyslově využitelná. Zákon dále vymezuje průmyslový vzor negativně, tzn. nejedná se o: 1) technické a konstrukční řešení, 2) přenesení známé vnější úpravy výrobku na výrobek jiného druhu nebo vnější úprava vytvořená zvětšením či zmenšením známé vnější úpravy výrobku, 3) záměnu materiálu pro vnější úpravu výrobku, 4) architektonické řešení stavby, 5) vnější úpravu výrobku zjistitelnou jen při zvláštní pozornosti, 6) barvu, není-li jí užito ve spojení s tvarem, s obrysem nebo s kresbou.

Průmyslový vzor, (§36 ZV) je vnější úprava výrobku, která je nová a průmyslově využitelná. Zákon dále vymezuje průmyslový vzor negativně, tzn. nejedná se o: 1) technické a konstrukční řešení, 2) přenesení známé vnější úpravy výrobku na výrobek jiného druhu nebo vnější úprava vytvořená zvětšením či zmenšením známé vnější úpravy výrobku, 3) záměnu materiálu pro vnější úpravu výrobku, 4) architektonické řešení stavby, 5) vnější úpravu výrobku zjistitelnou jen při zvláštní pozornosti, 6) barvu, není-li jí užito ve spojení s tvarem, s obrysem nebo s kresbou. Na rozdíl od užitného vzoru nebo vynálezu, jejichž ochrana se týká především technického řešení věci, jedná se v případě průmyslového vzoru o estetickou (ozdobnou) stránku výrobku (tvar apod.). Z tohoto důvodu bývá průmyslový vzor někdy označován jako "vzor vkusový".
Dispozice s průmyslovým vzorem. Z povahy průmyslového vzoru vyplývá, že jeho původcem může být výhradně fyzická osoba, neboť vznik průmyslového vzoru je podmíněn tvůrčí činností člověka. To však nevylučuje pozdější převod vzoru na právnickou osobu. Původce průmyslového vzoru má od okamžiku vytvoření (vzniku) vzoru právo na původství (které je nepřevoditelné), právo převést vzor na jinou osobu, právo podat přihlášku na ochranu vzoru a právo podanou přihlášku převést na třetí osobu (fyzickou i právnickou). Od práv původce je nicméně zapotřebí odlišit práva majitele průmyslového vzoru. Ten má ke vzoru výlučné dispoziční právo v rámci něhož je oprávněn průmyslový vzor využívat, udělit souhlas k jeho využívání a převést vzor na jinou osobu. Vyjímkou výlučnosti této dispozice představuje tzv. právo předchozího uživatele. Předchozím uživatelem se rozumí ten, kdo průmyslový vzor využíval nebo k jeho využívání vykonal prokazatelná opatření, a to nezávisle na původci nebo majiteli průmyslového vzoru, v době před vznikem práva přednosti (viz heslo). Tento může průmyslový vzor využívat, aniž by k tomu potřeboval souhlas majitele vzoru, a to i po zápisu vzoru do rejstříku průmyslových vzorů, ovšem pouze v rozsahu, v jakém jej užíval před podáním přihlášky k zápisu vzoru.
Ochrana průmyslového vzoru. Právní ochrana průmyslového vzoru vzniká zápisem do rejstříku průmyslových vzorů u Úřadu průmyslového vlastnictví (ÚPV), na základě podané řádné přihlášky. Tu může podat jak sám původce vzoru, tak i jeho právní nástupce. Zápisem do rejstříku vzniká přihlašovateli (majiteli) rovněž právo přednosti (viz heslo). Přihlašovatel může v případě průmyslového vzoru získat právo přednosti také tehdy, jestliže vystaví průmyslový vzor na výstavě, na které ÚPV přiznal právo přednosti všem předmětům zde vystaveným (výstavní priorita). Vystavovaný předmět pak musí být přihlášen jako průmyslový vzor do 3 měsíců. Zápis v rejstříku a s ním spojená ochrana trvá pět let, počínajíc od data podání přihlášky. Tuto dobu lze následovně dvakrát prodloužit. K zániku práva ochrany dojde kromě uplynutí lhůty také tehdy, jestliže se majitel průmyslového vzoru svého práva vzdá písemným prohlášením u ÚPV, nebo jestliže dojde k výmazu zápisu na návrh, popř. z podnětu ÚPV.
Mezinárodní ochrana. V mezinárodním měřítku se ochranou průmyslových vzorů zabývá zejména Haagská dohoda o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů (z r.1925), Locarnská dohoda o mezinárodním třídění průmyslových vzorů (z r.1968) a Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (viz heslo).

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Prodej rodinné firmy: Co má být skutečně součástí transakce?
- Podíl před vznikem společnosti: k přípustnosti jeho převodu
- Byznys a paragrafy, díl 46.: Pravidlo podnikatelského úsudku: Jak rozhodovat bez zbytečného strachu z osobní odpovědnosti
- Bytová družstva
- Limity rozkazu k vyklizení: Skutečně pomůže rozhýbat trh s nájemním bydlením?
- Jak najít kupce pro svou firmu přes M&A poradce: na co si dát pozor ve smlouvě se zprostředkovatelem
- Nábor zaměstnanců přes agentury a M&A transakce: kde končí ochrana investice a začíná kartel
- Nové pojetí úvěruschopnosti spotřebitele?